

Integratie

Wat weten we over nieuwkomers?

3 VMBO

Leerdoelen

Wat leer je in deze les?

Aan het eind van de les:

- ben je in staat je mening te geven op basis van argumenten;
- weet je hoe je stellingen kunt onderzoeken met gebruik van statistische gegevens;
- kun je uitleggen wat de begrippen integratie en assimilatie betekenen;
- heb je nagedacht over wat je zelf vindt in hoeverre een migrant zich moet aanpassen in Nederland;
- maak je een verwerkingsopdracht naar keuze.

Colofon

Deze lessen zijn gemaakt in opdracht van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
Realisatie: Codename Future: www.codenamefuture.nl

Integratie

Wat weten we over nieuwkomers?

Feit of mening?

Tijdens de klassikale inleiding heb je je mening moeten geven over diverse stellingen. Daarna heb je er kort over gediscussieerd.

Bij sommige stellingen gaat het vooral over je mening. Bijvoorbeeld bij de stelling *Iedereen heeft het recht om te verhuizen naar een ander land*. Daar kun je het mee eens zijn of niet.

Bij een stelling zoals *De Nederlandse bevolking groeit harder door de komst van asielzoekers* is dat anders. Sommige mensen denken dat, maar is het ook zo? Doordat hierover onderzoek is gedaan, weten we of deze stelling waar of niet waar is.

1. Welke stellingen zijn een mening en welke kun je met cijfers onderzoeken of ze waar of niet waar zijn?

'Alle vluchtelingen zijn gelukzoekers.'	☐ is een mening ☐ kun je onderzoeken
'Iedereen heeft het recht om te verhuizen naar een ander land.'	☐ is een mening ☐ kun je onderzoeken
'De Nederlandse bevolking groeit harder door de komst van asielzoekers.'	☐ is een mening ☐ kun je onderzoeken
'Kinderen van asielzoekers halen het niveau van het onderwijs omlaag.'	☐ is een mening ☐ kun je onderzoeken
'Iedereen heeft het recht om rijk te zijn.'	☐ is een mening ☐ kun je onderzoeken

2. Zou je zelf nog een uitspraak kunnen bedenken over integratie en migratie die een mening is en je niet kunt aantonen met cijfers?

Cijfers van CBS

Hoe verloopt de integratie van de nieuwkomers in Nederland? Hoe passen ze zich aan en wat zijn hun problemen? Vinden ze werk? Hoe gaat het met ze op school? Komen ze vaak met de politie in aanraking? CBS doet daarover onderzoek. (En over nog veel meer dingen natuurlijk.)

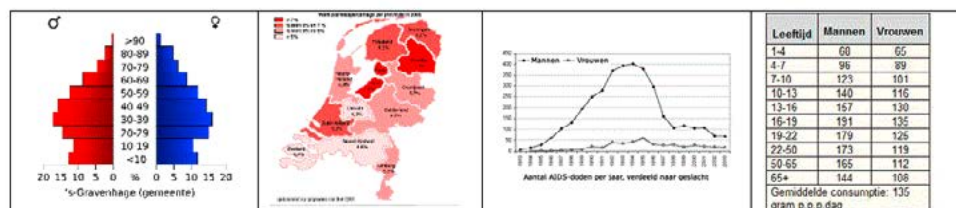
Ga naar www.cbs.nl.

3. Wat betekenen de letters CBS?

Statistiek is het verzamelen van feiten en gegevens. Die gegevens kun je zichtbaar maken in een tabel, diagram, grafiek of kaart.

4. Zet het juiste woord onder de afbeelding. Kies uit tabel, diagram, grafiek of kaart.

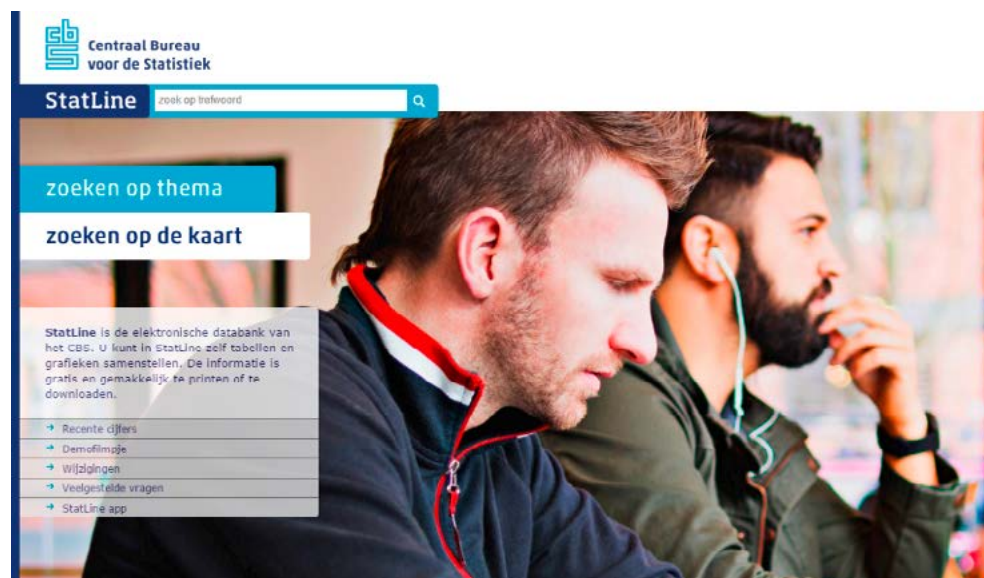

5. Waarom is statistiek vooral handig bij het onderwerp integratie? Meerdere antwoorden mogelijk.

- Je kunt op basis daarvan beslissen waar meer hulp of geld nodig is.
- Je kunt goed volgen hoe snel de aanpassing van immigranten gaat.
- Je kunt goed in beeld brengen waar veel of weinig immigranten wonen.

StatLine

Op de CBS-website StatLine kun je cijfers vinden over allerlei ontwikkelingen in de bevolking van Nederland.

Ga naar [StatLine](http://statline.cbs.nl/Statweb/).
<http://statline.cbs.nl/Statweb/>

Verken StatLine kort (maximaal 2 minuten). Zoek bijvoorbeeld eens uit hoeveel mensen er in Nederland wonen.

Klik op het lichtblauwe vak met *Zoeken op thema* en ga dan naar *Bevolking* en kies vervolgens *Bevolking: kerncijfers*. Vink daarna de volgende onderdelen aan:

☐ Onderwerpen	☐ Bevolking naar leeftijd (...)	☒ Bevolking naar leeftijd, ...
☐ Bevolking naar geslacht	☒ Bevolking naar leeftijd, aantallen	☒ Totale bevolking
☐ Bevolking naar burgerlijke staat	☐ Bevolking naar leeftijd, relatief	☒ Jonger dan 20 jaar
☒ Bevolking naar leeftijd (op 1 januari)	☐ Demografische druk	☒ 20 tot 40 jaar
☐ Bevolking naar herkomstgroepering	☐ Gemiddelde leeftijd	☒ 40 tot 65 jaar
☐ Particuliere huishoudens		☒ 65 tot 80 jaar
☐ Personen in institutionele huishoudens		☒ 80 jaar of ouder

Klik dan rechtsboven in het scherm op de knop → *Toon gegevens*.

Je vindt dan bijvoorbeeld dat Nederland 16 900 726 inwoners telde in 2015 en dat daarvan 734 976 ouder waren dan 80 jaar.

Naast dit soort algemene vragen, kun je ook specifiekere vragen beantwoorden aan de hand van de gegevens in StatLine.

Stel: je wilt onderzoeken of allochtonen inderdaad zoveel met politie en justitie in aanraking komen, zoals vaak wordt beweerd, of dat dat wel meevalt.

Klik op *Zoeken op thema*.

6. Bij welk thema zou je iets kunnen vinden over criminaliteit?

- Arbeid en recht
- Bevolking
- Veiligheid en recht
- Vrije tijd en cultuur
- Caribisch Nederland

Bij de volgende werkbladen gebruik je StatLine om onderzoek te doen naar allochtonen en werk, criminaliteit en onderwijs.

Alloctonen en werk

Bron: Ruben Rump

Lees dit krantenbericht:

Harde werkers

In Nederland wonende Polen hebben relatief vaker een baan dan autochtone Nederlanders. 71 procent heeft werk tegenover 68 procent van de autoctonen. Dat blijkt uit onderzoek van CBS. Ook mensen uit Portugal, Hongkong of met wortels in Indonesië scoren hoog als het gaat om arbeidsdeelname.

---

7. Wat wordt bedoeld met autochtone Nederlanders?

- Mensen die in het buitenland zijn geboren.
- Mensen van wie ten minste een van de ouders in Nederland is geboren.
- Mensen van wie beide ouders in Nederland zijn geboren.

In het bericht staat dat Polen *relatief* vaker een baan hebben dan autochtone Nederlanders.

8. Wat wordt bedoeld met relatief?

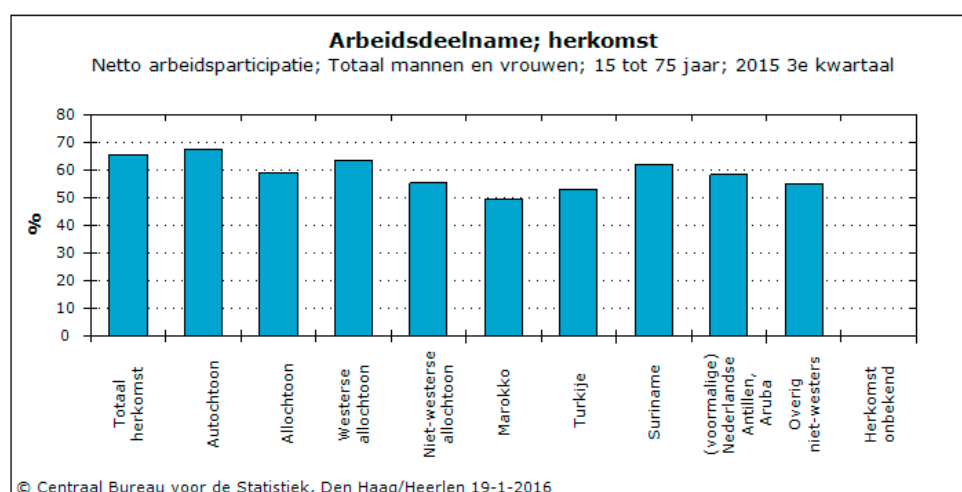
- Er zijn meer autochtone Nederlanders, dan Polen. In verhouding hebben Polen vaker een baan.
- Poolse en Nederlandse arbeiders hebben een moeizame relatie in hun werk.

Als je in StatLine een zoekopdracht geeft over de arbeidsdeelname in Nederland, krijg je de volgende resultaten:

Je kunt ook links in het scherm op de grafiekknop klikken. Dan krijg je dit te zien:

9. Wat vind jij fijner om te raadplegen?

- De tabel met de precieze getallen.
- De diagram waarbij je snel kunt zien wie er "uitspringt".

10. Welke bevolkingsgroep heeft het minst vaak een baan?

- Marokkanen
- Surinamers
- Turken

Polen horen bij de Westerse allochtonen.

11. Welke groepen horen ook bij Westerse allochtonen?

- Bulgaren en Duitsers
- Colombianen en Kenianen

12. Hoeveel procent van de autochtone Nederlanders tussen 15 en 75 jaar heeft een baan?

13. Hoeveel procent van de Marokkanen tussen 15 en 75 jaar heeft een baan?

14. Wat vind jij van dit verschil?

- Ik vind het een groot verschil.
- Ik vind het verschil eigenlijk wel meevallen.
- Anders, namelijk:

Allochtonen en criminaliteit

In het nieuws hoor je vaak meningen over de criminaliteit van allochtonen. Veel mensen zijn bijvoorbeeld bang voor Syrische asielzoekers in hun omgeving. In hoeverre zijn Syriërs eigenlijk betrokken bij criminaliteit in Nederland?

Bron: Flickr

In 2015 zijn veel Syrische vluchtelingen naar Nederland gekomen. Veel Nederlanders worden bang van die grote aantallen. Ze vrezen dat de criminaliteit zal toenemen.

Op basis van statistieken kun je kijken of de verwachting dat de criminaliteit zal toenemen terecht is. Ook in 2014 waren er al Syrische vluchtelingen. Daarover heeft CBS gegevens verzameld.

Bekijk onderstaande tabel. De tabel is afkomstig van StatLine van CBS.

Verdachten van misdrijven in 2010 en 2014

Onderwerpen	Geregistreerde verdachten	
	Totaal verdachten van misdrijven	
Perioden	2010	2014*
Geslacht	Totaal mannen en vrouwen	Totaal mannen en vrouwen
Leeftijd	Totaal verdachten	Totaal verdachten
Generatie	Totaal generaties	Totaal generaties
Land van herkomst	<i>aantal</i>	
Autochtoon	146 790	111 370
Allochtoon	119 390	102 580
Niet-westerse allochtoon	77 840	64 690
Westerse allochtoon	41 540	37 890
Marokko	19 070	16 000
(voormalige) Nederlandse Antillen, Aruba	9 050	7 610
Syrië	300	390
Turkije	13 220	10 170

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 7-1-2016

15. In Nederland waren in 2014 13 744 Syriërs. Hoeveel Syriërs werden in 2014 verdacht van een misdrijf volgens de bovenstaande tabel?

16. Nederland telde in 2014 13 234 545 autochtone Nederlanders. Hoeveel werden in 2014 daarvan verdacht van een misdrijf?

Doe een onderzoek naar de verschillen in crimineel gedrag tussen Syriërs en autochtone Nederlanders.

Reken de percentages uit met een rekenmachine. Doe dat zo: deel het totaal aantal verdachten door 1% van het totaal aantal mensen in die groep.

17. Vul de percentages hieronder in:

	Totaal	1%	Verdachten	Verhouding (verdachten : 1%)
Autochtonen	13 234 545	132 345	111 370	
Syriërs	13 744	137	390	

Uit deze berekeningen blijkt dat minder dan 3 op de 100 Syriërs in aanraking komt met politie en justitie wegens crimineel gedrag. Je mag dus beslist niet beweren dat alle Syriërs crimineel zijn. Toch is het aantal 3 keer zo hoog als je dat vergelijkt met autochtone Nederlanders.

18. Hoe komt het, denk je, dat Syriërs in 2014 vaker met politie en justitie in aanraking kwamen dan autochtone Nederlanders?

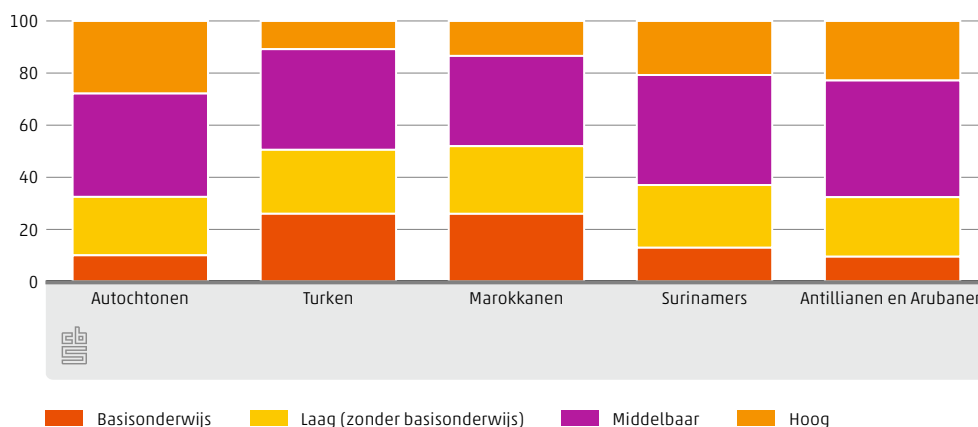
Allochtonen en onderwijs

Een van de stellingen aan het begin van de les was: 'Kinderen van allochtonen zorgen dat het niveau van het onderwijs omlaag gaat.' Is dit een feit of een fabel? Met behulp van StatLine kunnen we de *nuchtere cijfers** bekijken.

*Met nuchtere cijfers bedoelen we dat je niet meteen een oordeel aan de getallen koppelt, maar simpelweg de cijfers naast elkaar zet.

Bekijk de grafiek. Je ziet hier het onderwijsniveau van allochtonen in Nederland.

Hoogst behaald onderwijsniveau, 2014

19. Welke groep telt de meeste mensen die alleen maar de basisschool heeft afgemaakt en daarna niet meer verder heeft geleerd?

- Autochtonen
- Surinamers
- Turken

20. Welke groepen allochtonen gaan het vaakst naar een hogere beroepsopleiding of de universiteit?

- Turken en Marokkanen
- Surinamers, Antilianen en Arubanen

21. Wat valt jou op als je de gegevens van de allochtonen vergelijkt met de autochtonen?

Integratie

CBS doet voortdurend onderzoek naar allerlei onderdelen van de integratie en brengt daar regelmatig verslag over uit. Vaak trekken conclusies uit die rapporten de aandacht van media en politieke partijen.

De Nederlandse staat verwacht van immigranten dat ze hun best doen om de Nederlandse taal en cultuur te leren. Dit noem je integratie.

Maar moeten de nieuwkomers uiteindelijk allemaal in een oranje trui gaan lopen en haring met uitjes gaan eten? Nee, natuurlijk niet. Er zijn echter wel verschillen in de mening in hoeverre nieuwkomers zich moeten aanpassen.

Grof gezegd kan een immigrant op drie manieren integreren:

- **Assimileren** - Hij of zij neemt alle Nederlandse gewoonten over. Als je bij hem of haar thuis komt merk je niet dat de familie ooit uit een ander land kwam.
- **Wederzijdse aanpassing** - Hij of zij neemt een groot aantal gebruiken over uit de Nederlandse cultuur, maar houdt ook een stukje van de eigen identiteit. Autochtone Nederlanders accepteren en respecteren dat.
- **Behoud van eigen identiteit** - Hij of zij behoudt alle eigen gewoonten en gebruiken. Blijft de eigen taal spreken. Heeft wel respect voor de andere groepen met wie hij of zij samenleeft in Nederland.

In dit filmpje wordt dit verder uitgelegd.

<https://www.youtube.com/watch?v=MP12IfabVlc>

Hoe Nederlands moet een nieuwkomer worden?

Integratie heeft ook te maken met mening: in hoeverre moet een nieuwkomer zich aanpassen aan de Nederlandse gewoonten en gebruiken. Wat vind jij?

Moeten buitenlanders alles wat Nederlanders lekker vinden ook lekker vinden? Kijk naar [dit filmpje](#).

<https://www.youtube.com/watch?v=08m--dKAZ4A>

22. Noem enkele typische Nederlandse dingen die je in het filmpje zag.

23. Je zag een aantal voorbeelden van typisch Nederlands snoep en eten. Noem nu enkele typisch Nederlands gewoonten.

24. Vind jij dat migranten alle Nederlandse gewoonten moeten overnemen die je hebt genoemd bij de vorige vraag? Of slechts een paar? Welke vind jij het belangrijkste?

25. Ken jij gewoontes van migranten die jij zou willen overnemen? Welke en waarom?

Ben jij nou helemaal geassimileerd!?

Haha, dat klinkt als 'Ben jij nou helemaal betoeterd?!' Maar schrik niet: veel Nederlanders die denken dat ze 'typische Nederlanders' zijn, hebben voorouders die ooit als migranten naar Nederland kwamen. Inmiddels zijn ze helemaal geassimileerd. Ze hebben alle Nederlandse gewoonten en gebruiken overgenomen. Maar hun naam verraadts soms nog dat er buitenlands bloed is. En als niet hun eigen naam dat verraadts, dan vaak wel die van hun opa's of oma's.

26. Is jouw naam typisch Nederlands? Ja/nee, want...

27. Aan heel veel namen kun je horen dat ze oorspronkelijk uit een ander land komen. Heb jij een idee waar jouw achternaam vandaan komt?

Zoek jouw achternaam op op [deze website](https://www.youtube.com/watch?v=08m--dKAZ4A).
<https://www.youtube.com/watch?v=08m--dKAZ4A>

28. Wat vertelt deze website over de spreiding van jouw achternaam in Nederland? Wat leer je nog meer over je naam?

29. Kom jij of een van je of beide ouders uit het buitenland? In hoeverre zou jij dan willen assimileren? Met andere woorden: wat wil je overnemen van 'de Nederlanders' en wat wil je uit je eigen cultuur bewaren?

Verwerkingsopdrachten

Kies een van de volgende verwerkingsopdrachten.
Je krijgt 40 minuten voor deze opdracht.

Keuzeopdracht 1

Vluchtelingen die mogen blijven, moeten een inburgeringsexamen doen. Vluchtelingen moeten binnen drie jaar hun inburgeringsexamen halen. Anders krijgen ze een boete van maximaal 1 250 euro. Wie zakt hoeft ook niet te rekenen op een permanente verblijfsvergunning.

Wil je weten wat voor soort vragen er in de test zitten? Kijk dan eens op de website van [Vluchtelingenwerk](http://actie.vluchtelingenwerk.nl).

<http://actie.vluchtelingenwerk.nl/inburgeringstest?question=1>

Vind je het vreemde vragen? Of vind je dat het best iets pittiger mag?
Maak je eigen inburgeringstest.

Gebruik [Kahoot](https://getkahoot.com/) om de test te maken.

Gebruik het stappenplan Kahoot uit bijlage 1.

<https://getkahoot.com/>

Keuzeopdracht 2

Boerenkool, kroketten en haring? Drie zoenen op elke wang, bij mannen en vrouwen?

In hoeverre moeten nieuwkomers assimileren? Stel dat je daarover een enquête op straat zou moeten uitvoeren. Welke vragen zou je in enquête opnemen?

Stel een vragenlijst op met [Tricider](https://www.tricider.com/). Gebruik het stappenplan Tricider uit bijlage 2.

<https://www.tricider.com/>

Keuzeopdracht 3

Hoe is het met de allochtonen in jouw buurt? Breng het leven van en met allochtonen in beeld met behulp van de app Comic Life. Comic Life is een app waarmee je op een eenvoudige manier een stripverhaal kunt maken. Met behulp van je eigen foto's maak je in een korte tijd een prachtige strip. De sjablonen maken de opmaak eenvoudig en foto's kunnen eenvoudig in een stripstijl worden opgemaakt. Gebruik het stappenplan Comic Life uit bijlage 3.

Terugblik

Dit waren de leerdoelen van deze les. Zet een vinkje voor de doelen als je vindt dat je hier meer over geleerd hebt.

Ik ...	☒
- ben in staat een mening te geven op basis van argumenten.	
- weet hoe je stellingen kunt onderzoeken met gebruik van statistische gegevens.	
- kan uitleggen wat de begrippen integratie en assimilatie betekenen.	
- heb nagedacht over wat ik zelf vind in hoeverre een migrant zich moet aanpassen in Nederland.	
- heb een verwerkingsopdracht gekozen en uitgevoerd.	

Bijlage 1

Stappenplan Kahoot

<https://getkahoot.com>

Kahoot is een student response systeem. Je kunt hier eenvoudig online quizen maken.

Ga naar '*create.kahoot.it*'.

Klik rechtsboven op 'Get my free account'.

Geef een antwoord op de vragen en klik op 'Create account'.

Log in.

Klik op *New K!*

Klik op *Quiz*.

Geef de Quiz een naam.

Je komt nu bij de vragenvelden.

Schrijf bij *Question* de vraag.

Je ziet onder vier vakken.

Bedenk voor deze vakken antwoorden.

Klik op het *rode vak* onder het juiste antwoord. Deze wordt groen.

Klik op + *add question* om vragen toe te voegen.

Klaar? Klik op *Save & Continue*

Stel de taal in via *Language*. Zet de *privacy setting* op Public. Kies onder *Primary Audience* School. Geef voor de quiz een beschrijving.

Klik dan weer op *Save & Continue*

Kies eventueel nog een afbeelding bij je quiz.

Klik daarvoor op *kies bestand*.

Klik op *Done*.

Speel de test via *Play now*.

Bijlage 2

Stappenplan Tricider

<http://www.tricider.com>

Tricider is een tool waarmee je vragen kunt stellen waar andere op kunnen reageren.

Je typt een vraag of stelling op de eerste pagina. Deze vraag kun je delen. Met een link, via email of bijvoorbeeld Twitter.

Je kunt je gemakkelijk aanmelden via de knop login.

Zo kun je de vragen (trickers) opslaan en later hergebruiken.

Via [deze link](#) krijg je een visuele uitleg.

<https://www.youtube.com/watch?v=dvLuwl9Quzw>

Bijlage 3

Stappenplan Comic Life

<http://plasq.com/downloads/mac>

Voordat je aan de slag kunt met Comic Life, moet je het programma downloaden en installeren.

<http://plasq.com/downloads/mac>

Let erop dat je de juiste probeerversie (Mac, iPad of Windowsversie) download. Druk op de download-button en volg de stappen.

Als je Comic Life opent, begin je met een leeg werkveld met een aantal onderdelen:

Werkbalk: met buttons voor o.a. printen, in- en uitzoomen, stijlen en lettertypen toepassen;

Werkblad: hier sleep je je sjablonen, foto's, tekstballonnen enz. naartoe;

Bron: bibliotheken (libraries). Hier vind je sjablonen, je fotobibliotheek en gereedschappen;

Paginaverdeler: hier zie je een overzicht van je pagina's die onderdeel zijn van je stripverhaal;

Objectenbron: vanuit dit vak sleep je tekstballonnen en titels naar je werkblad.

Selecteer een sjabloon

Sleep panels via 'drag a panel' naar het werkblad. Stel een pagina-indeling naar keuze samen.

Voor een kant-en-klare pagina-indeling te gebruiken ga je naar 'page templates', klik op een sjabloon en sleep het naar het werkblad (werkt ook met dubbelklik).

Voeg foto's toe

Via de fotobibliotheek voeg je foto's toe. Je kunt ook live beelden maken met een webcam via 'capture'.

Klik op een foto en sleep hem naar het juiste vak op je werkblad. Je kunt het formaat aanpassen door de groene blokjes in het kader te verslepen. Met de paarse pijl in het midden kun je de afbeelding draaien.

Tekstballonnen

Klik en sleep een tekstballon. Voeg vervolgens de tekst in en klik daarna buiten de ballon. Met een dubbele muisklik kun je de tekst altijd nog bewerken.

Als je op de cirkel in het midden klikt, kun je de gehele tekstballon verplaatsen. Als de op de ballon zelf klikt, verplaats je alleen de tekst in de ballon.

Verander de vormgeving van de ballon via 'styles' in de werkbalk of klik op de 'details' button rechts in je beeldscherm.

Titels en lettering

Titels zijn teksten in een bepaalde vorm die je zelf aan kunt passen met de 'styles' button: je kunt bijvoorbeeld vullen met kleur en een schaduw geven. Dit kan ook, net als bij de tekstballonnen, met de 'details' button.

Bewaar en exporteer het eindresultaat

Sla het bestand op via 'file' en 'save'. Om een bestand te exporteren klik je op 'file' en vervolgens op 'export'. E-mail je strip naar iemand, sla de strip op als losse afbeeldingen of exporteer als film.